

Granițe comune. Soluții comune.

Traseul „Orheiul Vechi” The trail „Orheiul Vehi”

Trasee Interpretative în Teren: Sprijin pentru Managementul Ariilor Naturale
Protejate în regiunea Mării Negre - (InterTrails)
1.2.2.65905.150 MIS ETC 247

Interpretative Trails on the Ground: Support to the Management of Natural
Protected Areas in the Black Sea Region - (InterTrails)

Ce înseamnă InterTrails?

Fundația Comunitară Dezvoltare Durabilă Cahul, (Republica Moldova) împreună cu o serie de organizații din țărilor riverane Mării Negre a început implementarea proiectului: „Trasee Interpretative în Teren: Sprijin pentru Managementul Ariilor Naturale Protejate în regiunea Mării Negre- (InterTrails)”, în toamna anului 2011. Organizațiile partenere sunt: Black Sea NGO Network (Bulgaria), Black Sea (Odessa) Branch of Ukrainian Environmental Academy of Science (Ucraina), Organizația Nегuvernamentală Ecologistă „Mare Nostrum”, Constanta, (Romania) și Black Sea Eco Academy din Georgia. Proiectul a fost finanțat de către Uniunea Europeană prin Programul Operațional Comun de Cooperare în bazinul Mării Negre 2007-2013

Motto-ul proiectului este “Natură fără frontiere”, iar website-ul unde se pot găsi mai multe detalii despre proiect este www.trails.bsnn.org. În cadrul acestui proiect s-au creat trasee interpretative în ariile protejate din regiunea Mării Negre. Titlul dat traseelor oferă vizitatorilor semnificația personală a naturii, iar acestea reprezintă rute în cadrul ariilor protejate care cuprind elemente naturale specifice explicate turiștilor. Fiecare traseu include 20 de puncte care sunt descrise în detaliu în acest ghid.

Tour operatorii din zona Mării Negre, mai ales din zonele de coastă, pot răspunde astfel cererilor în creștere de oferte de vacanță bazate pe atracțiile naturii. Pentru moment, aceste atracții nu constituie o pondere mare pe piață. Vorbind de exploatarea resurselor naturii în mod durabil, se pare că operatorii de turism din domeniul privat, cât și agențiile guvernamentale de mediu, au un obiectiv comun, și anume să ofere posibilitatea de a te bucura de mediu înconjurător având în același timp grijă de a proteja natura de orice formă de degradare. Realizarea unui echilibru între a ne bucura de natură și a o proteja în același timp, rămâne însă o adevărată provocare.

De asemenea, în cadrul proiectului se va încerca crearea unei structuri internaționale capabile de a interpreta aspecte de biodiversitate, geodiversitate sau culturale, rezultând o rețea de trasee tematice în jurul Mării Negre. Astfel, orice turist poate face o incursiune la Marea Neagră.

What is InterTrails?

In autumn 2011, Community Foundation Sustainable Development of Cahul (Republic of Moldova) and other organizations in countries bordering the Black Sea began implementing the project “Interpretative Trails on the Ground: Support to the Management of Natural Protected Areas in the Black Sea Region”, or InterTrails for short. The partner organizations are Black Sea NGO Network (Bulgaria), Black Sea (Odessa) Branch of the Ukrainian Environmental Academy of Science (Ukraine), NGO Mare Nostrum, Constanta (Romania) and the Black Sea Eco Academy in Georgia. The project, is funded by the European Union through the Joint Operational Programme “Black Sea Basin 2007-2013”.

The project slogan is “Nature without borders”, and further details about the project are available at www.trails.bsnn.org. The project includes the creation of interpretive trails in protected areas around the Black Sea. The trail names are meant to provide visitors with a personal meaning of nature, and the trails themselves cover protected areas with specific landmarks described for the tourists’ benefit. Each trail addresses 20 items, which are described in detail in this guide. Tour operators in the Black Sea region, particularly those in coastal areas, are thus in a better position to meet increasing demand for nature-themed holidays. Now, these attractions are not a significant presence on the market. When it comes to the sustainable use of natural resources, it would appear that both private tour operators and national environmental agencies share the common objective of enabling people to enjoy nature while protecting the environment against all forms of damage. However, striking a balance between enjoying and protecting nature remains a challenge.

Another project goal is to attempt to establish an international structure capable of interpreting aspects of biodiversity, geodiversity and culture, ultimately leading to the creation of a network of interpretive trails around the Black Sea. This would give all tourists access to the Black Sea trek network.

Traseul Orheiul Vechi

The trail „Orheiul Vechi”

Călătoria noastră începe de la marginea satului Trebujeni spre valea râului Răut. De aici, în față, se deschide tabloul feeric al locului. Traseul continuă spre sectorul central al complexului Orheiul Vechi (promontoriile Peștera și Butuceni), care are statut de Rezervație Istoric-Arheologică din 15 martie 1968. Acesta este original și unic prin flora, fauna și specificul său ecosistemic.

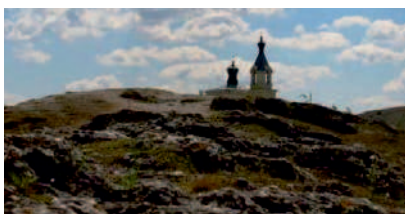

Our journey begins from Trebujeni village and goes to the Raut river defile. From there we have an impressive opening towards the panorama of the Raut defile. The trail continues to the central part of the Orheiul Vechi complex, promontories Peștera (Cave) and Butuceni, which received the status of Historical-Archaeological Reserve in March 15, 1968. It is original and unique thanks to its flora, fauna and its specific ecosystem.

Lângă satele Butuceni și Trebujeni meandrele râului Răut delimitează două promontorii alungite, protejate de stânci abrupte ce au o înălțime considerabilă. Acest “canyon” original cu o vârstă de aproape un mln de ani, surprinzător prin măreția și frumusețea sa, prezintă o adevărată cetate naturală, populată din cele mai vechi timpuri. Relieful actual al complexului natural-istoric Orheiul Vechi

Near the villages Trebujeni and Butuceni the meanders of the Raut river delimit two elongated promontories protected by high steep cliffs. This original “canyon” of about one million years old is surprising by its greatness and beauty, and it is a true natural fortress inhabited since ancient times. The current land-

a început să se formeze în pliocenul superior și reprezintă rezultatul unui set de procese geomorfologice exogene - eroziunea fluvială și de adâncime, prăbușiri și surpări carstice etc. Aici, în acest loc minunat, este situat complexul muzeal "Orheiul Vechi" - muzeu sub cerul liber.

scape of the natural and historical complex Orheiul Vechi began to form during the upper Pliocene (about 1 million years ago) and is the result of different exogenous geomorphic processes - fluvial erosion and gully erosion, landslides and karst subsidence, etc. Here, in this wonderful place, the museum complex "Orheiul Vechi" is situated. It is an open-air museum!

În acest spațiu cu o suprafață de 220 ha s-au păstrat ruinele mai multor civilizații. Printre stâncile de aici se găsesc ruinele a trei orașe: oraș antic geto-dacic (sec. X-I î. Hr), tătăresc (sec. XIV) și medieval moldovenesc (sec. XV-XVII).

On this territory having an area of 220 hectares the ruins of many civilizations are preserved. Among the cliffs here there are the ruins of three cities: an ancient Geto-Dacian (the X-I centuries BC), a Tartarian (the XIVth century) and a medieval Moldavian (the XV-XVII centuries).

Pe suprafața promontoriului „Butuceni” sunt vizibile urmele unei cetăți getice, care a fost fortificată cu valuri de pământ și palisadă din lemn. În partea centrală a cetății se afla o construcție circulară considerată de unii arheologi ca fiind urmele unui sanctuar getic din secolele IV-III î.Hr.

On the surface of the „Butuceni” promontory traces of a Getian fortress are seen. It was fortified with earth walls and wooden fences. In the central part of the fortress there is a circular shaped construction considered by some archaeologists to be the traces of a Getian sanctuary from the IV-III centuries BC.

La înc. sec. al XIV-lea Hoarda de Aur a ocupat aceste teritorii și a întemeiat aici orașul Şehr al-Cedid. Până în prezent s-au păstrat fundamentele și unele porțiuni de ziduri ale celor trei băi publice tătărești, dotate cu conducte de apă din ceramică, ale moscheei și ale caravanseraiului care aparțineau Hoardei de Aur.

At the beginning of the XIVth century the Golden Horde occupied these territories and established Sehr al-Cedid city here. Till nowadays there can be seen the foundations and some parts of the walls of those three Ta-

În anii '60 ai sec. al XIV-lea orașul tătar-mongol și-a încheiat existența, iar în prima jum. a sec. al XV-lea Orheiul devine reședință a pârșălabului de Orhei și un important centru militar al Țării Moldovei. Astăzi, pe acest loc, se pot vedea urmele zidurilor cetății din piatră.

tar baths equipped with ceramic water pipes, of the Mosque and of the Caravanserai belonging to the period of the Golden Horde.

Complexul muzeal "Orheiul Vechi" este cunoscut prin mănăstirile sale rupestre, săpate în sec. IX-XV în stâncile de calcar ce se înalță pe malul drept al Răutului. Una din acestea este mănăstirea Peștera. Accesul în biserica rupestră a schitului se face printr-un tunel de cca 20 m, săpat de localnici în sec. al XIX-lea. Pe lângă biserică au fost săpate în stâncă cămări, care au servit drept chilii sau încăperi pentru provizii.

In the XIVth century the Tatar-Mongol city ended its existence, and at the beginning of the XVth century Orhei became an official residence of the Orhei governors ("Pircalabs") and an important military center of the Principality of Moldavia. Today the ruins of the stone citadel can be seen on this place.

Cea mai mare parte a obiectelor materiale, descoperite aici în timpul săpăturilor arheologice, se păstrează în colecția complexului muzeal, care numără peste 4 mii de obiecte de cultură, expuse în sălile de expoziție ale complexului.

The museum complex Orheiul Vechi is known for its rock-cut monasteries built during the IX-XV centuries in the limestone cliffs on the right bank of the Raut river. One of these complexes is the rock-cut Pestera monastery. The access to this rock-cut church is through a 20 metres long underground tunnel made by the locals in the XIXth century. Near the church pantries were dug into the cliffs and served as cells and a storage for goods.

Flora luncii Răutului este bogată și variată prin speciile sale: coada șoricelului (*Achillea millefolium*), pătlagina mare (*Plantago major*), pătlagina îngustă (*Plantago lanceolata*), trifoiul (*Trifolium*), coada vulpii (*Alopecurus pratensis*), iarba câmpului (*Agrostis alba*), golomaț (*Dactylis*

The biggest part of the objects discovered here are kept in the collection of the museum complex, that owns more than 4000 objects displayed in the exhibition halls.

The Raut river floodplain flora is varied and has such species as yarrow (*Achillea millefolium*), broadleaf plantain

glomerata), ghizdei (*Lotus corniculatus*), zăzanie (*Lolium perenne*), firuța de luncă (*Poa pratensis*), mazăricea (*Vicia sativa*), stejărelul (*Veronica chamaedrys*), mierea ursului (*Pulmonaria officinalis*). Fauna este reprezentată, în special, de mamifere insectivore: ariciul (*Erinaceus europaeus*), cârțița (*Talpa europaea*) și de rozătoare: chițcanul comun (*Sorex araneus*), chițcanul mic (*Sorex minutus*), șoarecele de câmp (*Microtus arvalis*); mai rar, se întâlnește iepurele de câmp (*Lepus europaeus*). Dintre păsări, aici găsim: ciocârlanul (*Galerida cristata*), ciocârliă (*Alauda arvensis*), presura sură (*Miliaria calandra*), prepețița (*Coturnix coturnix*), codobatura albă (*Motacilla alba*), mărăcinarul negru (*Saxicola toequata*), mierla (*Turdus merula*), sturzul cântător (*Turdus philomelos*), florintele (*Carduelis chloris*), pitulicea (*Phylloscopus*) ș.a.

Chițcanul comun / *Sorex araneus*

(*Plantago major*), narrowleaf plantain (*Plantago lanceolata*), clover (*Trifolium*), meadow foxtail (*Alopecurus pratensis*), redtop (*Agrostis alba*), orchard grass (*Dactylis glomerata*), bird's-foot trefoil (*Lotus corniculatus*), perennial rye grass (*Lolium perenne*), smooth meadow-grass (*Poa pratensis*), common vetch (*Vicia sativa*), bird's-eye speedwell (*Veronica chamaedrys*), lungwort (*Pulmonaria officinalis*). The fauna is particularly represented by insectivorous mammals like hedgehog (*Erinaceus europaeus*), European mole (*Talpa europaea*) and by rodents such as common shrew (*Sorex araneus*), pygmy shrew (*Sorex minutus*), common vole (*Microtus arvalis*). Sometimes the European hare (*Lepus europaeus*) can be seen there too. The birds world is represented by crested lark (*Galerida cristata*), Eurasian skylark (*Alauda arvensis*), corn bunting (*Miliaria calandra*), common quail (*Coturnix coturnix*), white wagtail (*Motacilla alba*), European stonechat (*Saxicola torquata*), common blackbird (*Turdus merula*), song thrush (*Turdus philomelos*), greenfinch (*Carduelis chloris*), leaf warbler (*Phylloscopus*), etc.

Pe lângă albia râului Răut au fost evidențiate comunități de plante hidrofite și higrofite, care formează vegetația acvatică și palustră. Stufărișurile și păpurișurile adăpostesc ondatra (*Ondatra zibethicus*), șobolanul de apă (*Arvicola terrestris*), mai rar, vidra (*Lutra lutra*).

Amfibienii sunt prezenți prin speciile: broasca mare de lac (*Rana ridibundus*), broasca mică de lac (*Rana esculenta*), tritonul crestă (*Triturus cristatus*),

Ondatra / *Ondatra zibethicus*

Around the Raut riverbed hydrophyte and hygrophite plant communities developed and they form the aquatic and swamp vegetation. The bushes and reeds there

tritonul comun (*Triturus vulgaris*), broasca țestoasă de baltă (*Emys orbicularis*).

Stâncile reprezintă habitate preferate pentru speciile de reptile: vipera (*Vipera*), șarpele de alun (*Coronella austriaca*), șarpele cu abdomen galben (*Coluber jugularis*).

Ovaloare științifică importantă, în zona Orheiului Vechi, o are rezervația peisajistică Trebujeni. În pădurile acesteia tronează gorunul (*Quercus petraea*), jugastrul (*Acer campestre*) și stejarul pufos (*Quercus pubescens*), oferind un bun ascunziș pentru vietățile din zonă. Variată este și fauna. Aici se întâlnește vulpea (*Vulpes vulpes*), jderul de piatră (*Martes foina*), uliul (*Accipiter*) etc.

In satul Butuceni de lângă Orheiul Vechi s-a pastrat un mediu tradițional rural, care predispoze vizitatorul la un sejur liniștit. În Casa-muzeu, constituită dintr-o casă și o curte țărănească din sec. al XIX-lea, turistul se poate familiariza cu tradițiile moldovenești, cu stilul de amenajare a caselor **dăi** cu ocupațiile populației băștinașe.

are home for muskrat (*Onatra zibethicus*), water vole (*Arvicola terrestris*) and rarely for otters (*Lutra lutra*).

The amphibians are represented by marsh frog (*Rana ridibundus*), edible frog (*Rana esculenta*), crested newt (*Triturus cristatus*), common newt (*Triturus vulgaris*), European pond turtle (*Emys orbicularis*).

The rocks are preferred habitats for reptiles like viper (*Vipera*), smooth snake (*Coronella austriaca*), Caspian whipsnake (*Coluber jugularis*).

In the Orheiul Vechi area the “Trebujeni” landscape reserve has an important scientific value. In its forests dominate sessile oak (*Quercus petraea*), field maple (*Acer campestre*) and downy oak (*Quercus pubescens*) providing home for different animals. The fauna is also very varied and rich. Here you can see fox (*Vulpes vulpes*), stone marten (*Martes foina*), hawk (*Accipiter*), etc.

In Butuceni village not far from Orheiul Vechi is preserved a traditional peasant household that offers a peaceful stay to visitors. This peasant household keeps intact the archaic architectural forms specific for the 19-20th centuries. Tourists can find out more facts about the Moldovan

traditions, house decoration and local people's activities.

FUNDAȚIA COMUNITARĂ DEZVOLTARE DURABILĂ CAHUL

Adresa: MD-3909, R. Moldova, or. Cahul,
str. Independenței 6

Tel/fax: +373 299 2 14 13

E-mail: cbccahul@list.ru

Website: <http://www.fundatiacahul.md/>

<http://www.trails.bsnn.org/>

“Trasee Interpretative în Teren - Sprijin pentru Managementul Ariilor Naturale Protejate
în regiunea Mării Negre (InterTrails)”

Acest document a fost elaborat cu sprijinul financiar al Uniunii Europene.

Conținutul acestui document este în totalitate responsabilitatea Fundației Comunitare Dezvoltare Durabilă Cahul și nu reflectă în mod necesar punctele de vedere ale Uniunii Europene.

Interpretative Trails on the Ground: Support to the Management of Natural
Protected Areas in the Black Sea Region - (InterTrails)

This material has been produced with the financial assistance of the European Union. Its contents are the sole responsibility of the Community Foundation for Sustainable Development of Cahul and can in no way reflect the position of the European Union